

VERENIGING *voor*
REVALIDATIE *bij*
SLECHTZIENDHEID

**Arbeidsintegratie & Communicatie
bij Visuele Beperkingen**

Symposiumbundel 2008

Een uitgave van de
Vereniging voor Revalidatie bij Slechtziendheid

Onder redactie van Bart J.M. Melis-Dankers & Karel A. de Vries

© Copyrights (2008): Vereniging voor Revalidatie bij Slechtziendheid

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden in welke vorm of met welke middelen dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN/EAN: 978-90-79314-02-7

Kostprijs: € 7,50

(Deze editie wordt kosteloos verspreid onder de leden van de Vereniging voor Revalidatie bij Slechtziendheid. Andere geïnteresseerden kunnen het boek bestellen door de kostprijs over te maken op giro 77.37.329 t.n.v. de Penningmeester Vereniging voor Revalidatie bij Slechtziendheid te Voorburg o.v.v. de titel van het boek.)

VERENIGING *voor*
REVALIDATIE *bij*
SLECHTZIENDHEID

**Arbeidsintegratie & Communicatie
bij Visuele Beperkingen**

Symposiumbundel 2008

Een uitgave van de
Vereniging voor Revalidatie bij Slechtziendheid

Onder redactie van Bart J.M. Melis-Dankers & Karel A. de Vries

Voorwoord

Voor u ligt de symposiumbundel 2008 van de Vereniging voor Revalidatie bij Slechthziendheid. Daarin vindt u de verslagen van de boeiende symposia van afgelopen jaar. Twee zeer actuele thema's: arbeidsintegratie en communicatie.

Het voorjaarssymposium, waarbij we te gast waren op de Hogeschool in Utrecht, bood een levendig palet aan presentaties over de belemmeringen en mogelijkheden voor arbeidsintegratie van mensen met een visuele beperking. De arbeidsparticipatie van slechthziende en blinde mensen is nog verre van optimaal en nog steeds is het voor velen moeizaam om passend werk te vinden en te houden. Natuurlijk kan een eenvoudig symposium niet alle belemmeringen wegnemen, maar door de problematiek vanuit de verschillende disciplines voor het voetlicht te brengen, kunnen we wel knelpunten signaleren en samen werken aan verbetering.

Tijdens de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering, die vooraf ging aan het voorjaarssymposium, heeft Carla Merbis afscheid genomen als secretaris van de VRS. Betrokken, nauwgezet en met vrolijke noot heeft ze jarenlang deze spilfunctie binnen het bestuur bekleed. Helaas voor ons, heeft ze een baan buiten de sector heeft gekregen, waardoor ze haar functie moest neerleggen. Gelukkig blijft ze als sponsor bij de VRS betrokken. Yvonne van Tilborg heeft voortvarend de secretariaatsfunctie overgenomen en Diana Brouwer is het bestuur komen versterken. Over de continuïteit hoeft u zich dus geen zorgen te maken.

Het najaarssymposium bij Visio Het Loo Erf had communicatie als thema. Niets zo moeilijk als heldere communicatie en dat geldt des te meer als er bijkomende beperkingen zijn. Vanuit verschillende invalshoeken werden praktische tips gegeven in de communicatie met mensen met een visuele, verstandelijke en/of auditieve beperking. Leerzaam en praktisch toepasbaar in onze eigen werksituatie.

Leden van de VRS kunnen deze bundel downloaden van de website van de vereniging (www.vvrbs.nl). Deze website is dit jaar door onze webbeheerder, Wim van Damme, grondig opgefrist. U vindt er onder andere nieuws, foto's, de congresagenda een forum, weetjes en het archief van symposiumboeken. Tevens treft u er de contactinformatie van al onze leden. Aarzel niet en log eens in. Een bezoekje aan de VRS-site is zeker de moeite waard.

Rest mij u allen veel leesplezier in deze bundel en een prachtig verenigingsjaar toe te wensen.
Het gaat ons goed!

Bart Melis-Dankers
voorzitter

Inhoudsopgave

Arbeidsintegratie en Visuele Beperkingen

(Voorjaarssymposium VRS op 20 mei 2008)

Uitnodiging voorjaarssymposium	Pagina 11
Presentatie Dhr. Leon Bosch <i>Ontwikkelingen Wajong</i>	Pagina 13
Presentatie Mw. Brigitte van Lierop <i>Arbeidsparticipatie van mensen met een visuele beperking</i>	Pagina 17
Presentatie Mw. Annemarieke Meelker <i>Empowerment, empowerende omgeving</i>	Pagina 27
Presentatie Dhr. Jan Egbert Haddering, Dhr. Bernard de Vries en Mw. Margot Kortman <i>Arbeids re-integratie door (arbeids)revalidati</i>	Pagina 33

Communicatie en Visuele Beperkingen

(Najaarssymposium VRS op 28 oktober 2008)

Uitnodiging najaarssymposium	Pagina 45
Presentatie Mw. Lieve Roets <i>Communicatie bij mensen met een auditief-visuele beperking</i>	Pagina 47
Presentatie Mw. Corry van Gendt <i>Communicatie bij slechthziende kinderen</i>	Pagina 51
Presentatie Dhr. Wim Denenkamp <i>Communicatie bij allochtone mensen met een visuele beperking</i>	Pagina 53
Presentatie Mw. Tina Bos <i>Ik voel wat je bedoelt</i>	Pagina 57
Correspondentieadressen	Pagina 63
Vereniging voor Revalidatie bij Slechthziendheid	Pagina 65

